

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Dominus iudicat populos. Iudicam me d[omi]ne s[e]c[un]d[u]m iusticiam
meam, & s[e]c[un]d[u]m innocentiam meam super me.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

Nimirum q̄ hinc fames & penuria nobis sint occurratur, aut certe p̄p̄a, quam ex mundo rapuimus, ruitura. Breuiter tempora illa periculosa hodie aguntur, in quibus, non deum, sed hominem adorare cogimur.

Dominus iudicat populos. Iudica me dñe sc̄d̄m iusticiam meam, & sc̄d̄m innocentiam meam super me.

Hic plane seipsum reddita ratione exponit: quid uoluerit intelligi per regressionem dei in altitudinem, per iudicium diuinitus præceptum, per congregationem populorum circumdantem deum. Cur (inquit) non ita loquar: Non nos sumus, qui regimus, qui iudicamus, qui loquimur, dñs iudicat populos, ipse solus est iudicium in populis, ipse loquitur, ipse iudicat, ipse facit in nobis omnia. Non dominabor (ait Gedeon iud. viij.) uestri, nec dominabitur in uos filius meus, sed dominabitur uobis dñs. Ecce uir sanctus, nō ad se admisit congregari populum, etiā postulatus, sed ad dominum eos reduxit. Contra. j. Reg. viij. dixit dñs ad Samuelem: Non te, sed me abiecerunt, ne regnem super eos. Non q̄ malum esset regem petere, uel habere (nā postea ipsemet, dedit eis reges) sed quod affectu cæco magis in regem hiabant, q̄ in deum, qui non id quaerebant ut per regem ad deum raperentur, idonei scilicet, quos tyrannus ediuerso sibi, nō deo subieceret, sicut & in Saule eis cōtigir, quem petebāt. Ex quibus oibus patet, q̄ sit manifestus furor dei, quādo ipsemet nō iudicat, seu non regit, sed sinit Absalomos ambiciosos iudicij locum tenere, ut digni nō si mus uerbū dei audire, nec opa eius uidere, sicut prædixit Luca. xvij. Venient dies qñ desyderabitis uidere unum diem filij hominis, & nō uidebitis.

Quō tēpus furoris domini cognoscēdū.

In hebræo futurum est, iudicabit populos. Q̄ uel optatiue per modum precationis intelligi pot̄ in hunc modum: Obsecro, ut tu sis iudex populorum, ne finas homines iudicare, & populum tuū seduci hominum uerbis & operibus. Vel assertiue per modū spei suā precationem exauditiā fidentis, q̄ d̄ mihi placet, in hūc modum: Confido, & certus sum me exauditiū, ut rursus tuum uerbum, tuum opus, tuū iudicium, populum cōgreget, quē impij illi suis uerbis & operibus dispererunt, & tibi subtraxerūt occasione mei.

Ideo postq̄ eam dei, & populorū egi, nouissime agit & suā, orans, ut innocentia sua manifestet. Sigdem nec dei, nec populorū causa resarciri potuisset, nisi, deiectis impijs, innocētia sua defensa fuisset. Ita necessitas gloriæ dei & salutis populi cogit, ut & suā causam iustificari petat, q̄ diu enim ipse damnatur inique, tādū necesse est, nec dei iudiciū, nec ppli obediētiā uera esse, cū inique damnati nō audiāt, audiāt aut̄ iniquos illius dānatores, & persecutores.

Orāus deus ut iustificet causam ueritatis.

Ita uidemus non satis esse, si quis ob iustam causam, ut pro ueritate patiat, sed sollicite oportet orare, ut deus iudicet, & iustificet causam ueritatis, nō pro suo ipsius commodo, sed pro ministerio dei, & populi salute, quorū salus sine periculo non est, nec sine tua culpa, si stulta humilitate, pro ueritate & iusticia tua seruāda, aut resuscitāda, nō ores sollicite. Nam nō tantū curare debes q̄ humilis & abiectus tu esse possis, q̄tum ne populus a ueritate & iusticia simul alienetur, & mēdacijs ac iniquitate illa quiet: Ferenda sunt mala, & iniqua, sed sic, ut charitatem in alios nō amittas, quæ sollicita sit, nō quō tu surgas, sed quō illi non scādalisent, & pereāt, p̄pter fratres meos (in q̄) & pximos meos, loquebar pacē de te, Sic Paulus gratias agit deo, q̄ uincula sua nō modo nō fecerint Euāgelio impedimentum, sed etiā promouerint.

O ij Dicit

Dicit ergo, cum tu sis iudicaturus populos, & ad te solum id pertinet, ut id ipsum eo felicius procedat, & tu rursus in medio eius eris, sicut oratio innocentiā meam, ostensurus quod uerba maledica huius Aethiopiae leuiter falsa & mendacia sint, ne iudicio huic tuo, & populorum saluti, quid obstat

Diximus autē psal. iij. aliud in sacris literis esse iusticiā meā, & iusticiā dei, quod illa sit causa cuiusque propria iusta, qua corā hominibus, & in cōscientia sua irreprehensibilis, licet corā dei iudicio nō sufficiat. Haec uero, sit gratia & misericordia dei iustificans nos, etiam coram deo. Ideo uigilanter addit, Mea, ut non pareat eam ab illa, de qua in fine dicit: Confitebor dño scđm iusticiā eius. Si tribuit forsitan iusticiā suam, & innocentiam suā ad duo illa superiora. Si iusticiā istud, si est iniquitas in manibus: quae illi Semei obiecerat. Ut iusticiā sua sit, non esse reum sanguinis Saul, quin potius nō reddidisse retribuentibus mala, nec dimisisse uacuos hostes. Innocētia, seu integritas, seu simplicitas (haec enim uerba sonat) sit, nō inuasisse regnum Saulis auctoritate propria.

Quid autē illud super me? Hiero. trāsfert: Quae est in me. At cuius iusticiā nō est in ipso? An forte hoc addit maioris discriminis gratia, quod iusticiā dei qua iustificatur corā deo, nō est in nobis, sed in deo, & extra nos: ut scilicet nulli relinqueret ansam insidiā sui ipsius de iusticiā propria corā deo. Et si propter aliorum salutem innocētia debet corā hoibus iustificāda quærī, ut dictum est,

Consummetur nequitia peccatorum, & diriges iustum, scrutans corda & renes deus iustus.

Iterum interpres uariat more suo. Nam quod psal. v. malignū trāstulit, dicens: Neque habitabit iuxta te malignus, hic trāsfert nequam, seu nequam. Et quod psal. j. impiorum, hic peccatorum reddit. Quid autē sit impius, impietas, malignus, malignitas, abunde psal. j. & v. dictum est. Praeter haec, Iatinus interpres iustum in fine uersus abstulit, & sequenti adiecit contra hebraeum & graecum, nec sine improprietate, dicens: Iustum adiutorium meum a dño. Quasi a dño adiutorium aliud iniustum, iustus habere possit.

Hebraeus ita & Hieronymus: Consummetur malū impiorum, & cōfirmetur iustus, probator cordium & renum deus iustus. Docet autē hoc exemplo, & nos magis oratione apud deum cōtra impiorū malignitatem, pro iustorū innocētia agere, quod propriis uiribus, & tumultu. Alia enī quod impij ratione nos pugnamus, illi uiribus ac tumultu, nos oratione, uerbo, & patientia. Consummetur (inquit) quod sonat, finiatur, deficiat, cesset, ut psal. ciiij. Deficiant peccatores a terra, & iniqui, ita ut nō sint. Cui per Antithesin cōtrarium precatur, ut cōfirmetur iustus, id est, prosperetur, dirigat & stabilizetur, eo magis quod impij cōsumuntur. Nec absurdū esset, si iustū, in neutro genere contra nequam impiorū in abstracto pro iusticiā, uel re iusta, seu causa iusti, acciperetur. Quo modo Ro. viij. Apulus dicit: Pro iusto uix quis audeat mori. Verum haec sunt parui momēti.

Intelligendus autē est Dauid, & hunc uersum nobis in exemplum sic orasse pro instituēdo recto affectu. Nō enim uindictae studio, sed zelo charitatis dei, & hominum, quo & praecedētes, orauit. Qui enim uindictae cupidī sunt, non nouissimo loco, sed primo petunt aduersariorum casum: Hic autē primo loco sollicitus fuit pro deo, deinde pro populo, & sic ordine uenit ad suam causam, ac nouissimo

ut pij ac im-
pij diuerse pu-
gnent.